

## КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ

з географії для 7 класу

на I/II семестри 2023/2024 навчального року

*Календарно-тематичне планування складено:* за модельною навчальною програмою «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795.

*Підручник: Географія* : підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти / В.В. Безуглий, Г.О. Лисичарова. — Київ: Генеза, 2023. — ... с.

### *Основні завдання навчального предмета «Географія» в 7 класі:*

- розуміння та пояснення основних географічних понять, закономірностей розвитку, взаємозв'язків між природними компонентами материків та океанів, усвідомлення наслідків природокористування та зміни навколишнього середовища людиною;
- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання предметів і явищ природи, населення та політичної карти материків й океанів (практична робота, спостереження, дослідження, проєкт, встановлення зв'язків і залежностей у природі, між станом довкілля та діяльністю людини, систематизація, класифікація, критична оцінка побаченого (почутого), вплив поведінки на здоров'я та безпеку);
- оволодіння умінням використовувати різні джерела географічної інформації – картографічні, статистичні, геоінформаційні ресурси – для пошуку, інтерпретації та демонстрації різноманітних географічних даних та формування на цій основі ключових компетентностей;
- розвиток ціннісного ставлення до природи та її пізнання, толерантності у соціальній комунікації, інші соціальні навички у взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;
- виховування активної громадянської позиції та патріотичного ставлення до пізнання природи материків та океанів через зв'язки України з країнами світу;
- створення умов для самовираження та самореалізації у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості;
- виховування екологічної культури, національної свідомості, толерантного ставлення до інших народів, поваги до природних і культурних цінностей материків та океанів;
- формування здатності і готовності до використання географічних знань і вмінь у повсякденному житті для соціально відповідальної поведінки в навколишньому середовищі, його збереження, адаптації до умов проживання на певній території; самостійного оцінювання рівня впливу людини на природу материків та океанів, безпеки довкілля як сфери життєдіяльності

людини; вирішення конкретних практичних завдань;

- розвиток пізнавального інтересу, інтелектуальних та творчих здібностей у процесі географічних спостережень, вирішення проблемних завдань, самостійного пошуку й здобуття нових знань із географії материків та океанів.

<i>№ з/п</i>	<i>Дата</i>	<i>Тема уроку</i>	<i>Очікувані результати навчання</i>	<i>Види навчальної діяльності</i>	<i>Домашнє завдання</i>
<b>I семестр</b>					
<b>ВСТУП (1 год.)</b>					
1		<b>Материки та океани як об'єкти вивчення регіональної географії.</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- розуміє і пояснює, що вивчає географія материків та океанів;</li><li>- оцінює співвідношення на Землі суходолу та океанів;</li><li>- розрізняє і показує на карті материки (континенти) та частини світу, різні за походженням острови;</li><li>- усвідомлює значення географічних знань для життя та діяльності людини.</li></ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b> Пошук на фізичній карті світу географічних об'єктів.</p> <p><b>Працюємо з інформацією:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Перевіримо твердження.</li><li>- Пошук аналогів комбінацій показників про материки та океани самостійно або разом з друзями.</li></ul> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b> Чим корисно для подальшого життя вивчення материків та океанів?</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Розмежування материків (континентів) та частин світу.</li><li>- Що виокремили раніше, материки чи частини світу?</li><li>- Як материки отримали свої назви?</li></ul> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Позначення на контурній карті материків, частин світу, різних за походженням островів.</li><li>- Співвідношення площ материків та океанів (побудова секторних діаграм).</li></ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> Віртуальна мандрівка з використанням вебресурсів (Google Earth).</p>	§ 1

## Розділ І. ЗАКОНОМІРНОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДИ МАТЕРИКІВ (11 год.)

### Тема 1. Географічні карти материків (1 год.)

2	<p><b>Джерела географічної інформації про материки</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- розрізняє джерела географічної інформації про материки за видами;</li> <li>- здійснює пошук географічної інформації про материки з різних джерел та визначає її корисність для себе;</li> <li>- критично оцінює географічну інформацію, отриману з різних джерел;</li> <li>- аналізує різні тематичні карти материків в атласі;</li> <li>- класифікує карти материків за масштабом, просторовим охопленням, змістом і призначенням; виявляє пізнавальний інтерес до способів зображення географічних об'єктів та явищ на картах материків.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групою (в парі):</b> Чим можуть бути корисними для знайомства з материками та океанами джерела інформації (за варіантами).</p> <p><b>Працюємо з інформацією:</b> Навіщо при створенні карт використовують таку велику кількість різноманітних способів зображення?</p> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Вправа «Коло ідей».</li> <li>- Есе «Для чого потрібні карти в сучасному житті, якщо є GPS-навігатор?»</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Мій особистий арсенал джерел географічної інформації.</li> <li>- Електронні джерела географічної інформації про материки.</li> <li>- Географія подорожей героїв улюбленого художнього твору (за власним вибором).</li> <li>- Використання географічних знань у різних областях людської діяльності.</li> <li>- Порівняння шкільних географічних атласів для вивчення курсу «Материки та океани» (оцінка споживача географічної інформації).</li> <li>- Імена видатних особистостей на географічній карті.</li> </ul> <p><b>Працюємо з інтернет ресурсами.</b></p>	§ 2
---	--	--	---	-----

### Тема 2. Закономірності формування рельєфу материків (2 год.)

3		<p><b>Походження материків.</b></p> <p><b>Геологічні ери та епохи горотворення</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- має уявлення про походження сучасних материків унаслідок руху літосферних плит;</li> <li>- розпізнає геологічні ери та епохи горотворення;</li> <li>- усвідомлює значення епох горотворення для формування основних форм рельєфу Землі;</li> <li>- прогнозує основні кроки дослідження, проводить спостереження, фіксує результати, презентує їх.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з інформацією:</b>  <a href="https://www.youtube.com/watch?v=cfS0Vuu19tY">https://www.youtube.com/watch?v=cfS0Vuu19tY</a></p> <p><b>Працюємо групами (в парі):</b>  Ділянки головних епох горотворення (складчастостей) (за варіантами).</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> Есе «Як зміниться поверхня Землі через мільйони років внаслідок руху літосферних плит».</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b>  Чому чим молодші гори за віком (сучасної альпійської епохи горотворення), тим ближче розміщені до узбереж материків на межі літосферних плит, а чим старші, тим далі від берегів материків і країв літосферних плит?</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Проєкт «Реконструкція давніх материків».</li> <li>- Чи може знову утворитися Пангея? (висунення припущення щодо розміщення материків через мільйони років).</li> <li>- Прогнози майбутнього дрейфу материків та зміни їх розмірів і конфігурації.</li> <li>- Складання переліку регіонів Землі, де відбувається зіткнення, розходження та підсування літосферних плит.</li> <li>- Про що розповідає геохронологічна таблиця?.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  <a href="https://www.youtube.com/watch?v=g_iEWvtKcuQ">https://www.youtube.com/watch?v=g_iEWvtKcuQ</a></p>	§ 3
---	--	--	---	---	-----

4		<b>Тектонічні структури. Форми рельєфу материків</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує тектонічну карту й знаходить на ній платформи та області складчастості;</li> <li>- взаємодіє для розв'язання групових завдань з навчальної проблеми відповідно до своєї ролі;</li> <li>- виявляє закономірності поширення основних форм рельєфу на материках;</li> <li>- прогнозує основні кроки дослідження, проводить спостереження, фіксує результати, презентує їх.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b> Пошук на тектонічній карті світу географічних об'єктів.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> Складемо <i>сенкан</i> до одного з понять теми.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b> Чому на материках рівнини в кайнозойі займають більшу площу земної поверхні ніж гори?</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Форми рельєфу материків – рекордсмени.</li> <li>- Відкриття і підкорення вищих точок материків.</li> <li>- Спостереження за характером рельєфу своєї місцевості.</li> </ul> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Виявлення закономірностей поширення основних форм рельєфу материків на основі аналізу тектонічної та фізичної карт світу.</p> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> <a href="https://earth.google.com/web/@30.17101677,77.54672603,1655.035476a,5545898.30916703d,35y,19.05006328h,0t,0r">https://earth.google.com/web/@30.17101677,77.54672603,1655.035476a,5545898.30916703d,35y,19.05006328h,0t,0r</a></p>	§ 4
---	--	--	--	--	-----

### Тема 3. Закономірності формування клімату материків (3 год.)

5		<b>Кліматотвірні чинники. Закономірності зміни температури повітря на материках</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- називає та характеризує кліматотвірні чинники;</li> <li>- аналізує кліматичну карту світу;</li> <li>- виявляє закономірності зміни температури повітря;</li> <li>- формулює припущення і перевіряє їх у ході дослідження за самостійно складеним планом.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b> Пошук на кліматичній карті світу ділянок з певними характеристиками.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> На основі кліматичної карти світу поясніть, чому ізотерми річних показників температури повітря не співпадають з лініями градусної сітки (паралелями)?</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо,</b></p>	§ 5
---	--	---	--	--	-----

				<p><b>досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Вплив морських течій на клімат материків.</li> <li>- Глобальне потепління та його наслідки: нові температурні рекорди на материках.</li> <li>- Організація спостережень за температурою повітря в світі (мережа станцій та програми ВМО).</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  <a href="http://tsn.ua/special-projects/heat/">http://tsn.ua/special-projects/heat/</a></p>	
6		<p><b>Циркуляція атмосфери і повітряні маси. Атмосферні опади на материках</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує кліматичну карту світу;</li> <li>- виявляє закономірності зміни атмосферного тиску, циркуляції повітряних мас, розподілу атмосферних опадів на земній поверхні;</li> <li>- формулює припущення і перевіряє їх у ході дослідження за самостійно складеним планом;</li> <li>- розрізняє різні типи повітряних мас за їхніми властивостями;</li> <li>- моделює наслідки для природи та життя людини дії постійних та періодичних вітрів на нашій планеті.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b>  Характеристика властивостей повітряних мас (за варіантами).</p> <p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пошук на кліматичній карті світу постійних областей високого/низького тиску (<i>максимуми/мінімуми</i>).</li> <li>- Аналіз карти розподілу атмосферних опадів та визначення особливостей їх випадання над материками.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан до одного з понять теми.</li> <li>- Визначення небезпечних метеорологічних явищ та процесів за сторінками літературних творів.</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Континентальні і морські повітряні маси різних географічних широт Землі.</li> <li>- Організація спостережень за режимом вітрів та опадів в світі (мережа станцій та програми ВМО).</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	§ 6

7		<b>Кліматичні пояси та типи клімату. Глобальні зміни клімату</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує кліматичну карту світу;</li> <li>- формулює припущення і перевіряє їх у ході дослідження за самостійно складеним планом;</li> <li>- знаходить, збирає, зберігає, аналізує, узагальнює і представляє дані про кліматичні пояси та типи клімату за допомогою карти</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b> Аналіз карти кліматичних поясів світу. <b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Класифікації клімату материків: наукові підходи до визначення типів клімату.</li> <li>- Три «найкомфортніші кліматичні пояси» Землі для життя людини – які вони?</li> <li>- Зіставлення та аналіз існуючих у науці точок зору щодо причин, які зумовлюють глобальні зміни клімату.</li> <li>- Позитивні та негативні наслідки глобальних змін клімату для окремих регіонів і країн світу (складання географічного прогнозу).</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b> Міжпредметні зв'язки з історією: «Переваги умов життєдіяльності давніх цивілізацій в межах певного кліматичного поясу».</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Визначення закономірностей розподілу кліматичних показників в основних та перехідних кліматичних поясах.</p> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <a href="https://zoom.earth/maps/precipitation/#view=49,31.4,5z/date=2023-05-30,13:50,+3/model=icon">https://zoom.earth/maps/precipitation/#view=49,31.4,5z/date=2023-05-30,13:50,+3/model=icon</a> прослідкуємо як змінювалася погода .</li> <li>- <a href="http://tsn.ua/special-projects/warming/">http://tsn.ua/special-projects/warming/</a> про причини і наслідки глобального потепління.</li> </ul>	§ 7
---	--	--	---	---	-----

**Тема 4. Закономірності поширення природних комплексів материків (5 год.)**

8		<b>Географічна оболонка: її</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- має уявлення про географічну оболонку, як найбільший природний комплекс Землі;</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Взаємодія складових географічної</li> </ul>	§ 8
---	--	---------------------------------	--	---	-----

		<p><b>властивості та закономірності розвитку</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- називає та пояснює закономірності розвитку географічної оболонки;</li> </ul>	<p>оболонки (за варіантами).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Побудова ланцюжка (малюнка) «Як відбувається кругообіг води, речовини чи енергії в географічній оболонці (як задіяні компоненти географічної оболонки та відбувається їх взаємодія на материках)»</li> </ul> <p><b>Працюємо з інформацією:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пошук прикладів впливу на географічну оболонку (її складові частини та їх взаємодію) сонячної радіації та внутрішньої енергії Землі.</li> <li>- Наслідки знищення всіх горобців в Китаї у 1950-х роках.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b> Побудова <i>фішбоун</i> причин та наслідків для природи Карпат катастрофічного явища вирубування лісів.</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Проєкт «Пояснення взаємозв'язків між природними компонентами в географічній оболонці».</li> <li>- Які наслідки для природи України матиме підлив греблі Каховської ГЕС на півдні України?</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	
9		<p><b>Природні комплекси материків</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- розрізняє природні комплекси материків;</li> <li>- аналізує природних поясів та природних зон світу;</li> <li>- виявляє існуючі закономірності розміщення природних зон на материках;</li> <li>- використовує здобуті знання і набутий досвід для розв'язання навчальних проблем.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <p>За допомогою карти географічних поясів та природних зон світу заповнення таблиці «Природні комплекси материків».</p> <p><b>Працюємо групами (в парі):</b></p> <p>Уявна подорож від Північного до Південного полюсу вздовж 20-го меридіану сх. д..</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b></p> <p>Чому природні зони не завжди створюють суцільні смуги, а знаходяться в певній частині материка (на західному або східному узбережжі, в центрі)?</p>	§ 9



				<p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Спостереження за територіальними змінами природних комплексів у своїй місцевості.</li> <li>- Екологічні проблеми в природних комплексах, шляхи для їх розв'язання.</li> <li>- Прогноз трансформації (перетворення) природних комплексів у результаті зміни їхніх компонентів.</li> </ul>	
10		<p><b>Широтна зональність і висотна (вертикальна) поясність</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- досліджує прояв широтної зональності та висотної (вертикальної) поясності на різних материках і презентує результати;</li> <li>- розуміє значення закономірностей поширення природних комплексів материків для існуючого розмаїття природи земної поверхні;</li> <li>- використовує здобуті знання і набутий досвід для розв'язання навчальних проблем;</li> <li>- усвідомлює цілісність природи, взаємозв'язок її об'єктів, процесів і явищ та робить висновки щодо необхідності її збереження і охорони.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b> Пошук за картою світу відмінності проходження на різних материках географічних поясів та природних зон.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> Складання ментальної карти (або малюнку) однієї з природних зон Землі.</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b> Проєкт на тему «Причини проявів у природі Землі широтної зональності та висотної (вертикальної) поясності».</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Виявлення за тематичними картами закономірностей зміни природних зон материків (за одним з меридіанів та за однією з паралелей у межах помірного природного поясу).</p> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b> «Віртуальний гербарій» <a href="https://www.jardineriaon.com/uk/%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%B1%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B9">https://www.jardineriaon.com/uk/%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%B1%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B9</a></p>	§ 9

11		<b>Підсумковий урок із тем «Вступ». «Закономірності формування природи материків».</b>		<b>Діагностувальна тематична робота № 1</b> Тести з однією правильною відповіддю. Тести на встановлення відповідності. Тести на встановлення правильної послідовності. Тести з пропущеними відповідями	Завдання наприкінці §§1, 2, 4, 7, 9
12		<b>Корекція досягнення очікуваних результатів навчання</b>			

## Розділ II. МАТЕРИКИ ТРОПІЧНИХ ШИРОТ (28 год.)

### Тема 1. Африка (9 год.)

13		<b>Географічне положення Африки. Дослідження та освоєння материка</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- характеризує особливості фізико-географічного положення та берегової лінії материка;</li> <li>- визначає географічні координати крайніх точок і протяжність Африки з півночі на південь та із заходу на схід;</li> <li>- аналізує за різними джерелами інформації історію дослідження та освоєння материка й презентує результати;</li> <li>- знаходить і показує на картах географічні об'єкти материка.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з інформацією:</b> Знайомство з планом-характеристикою материка (частини світу або окремої території).</p> <p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пошук географічних об'єктів на фізичній карті.</li> <li>- Вплив ФГП Африки на формування її природних умов.</li> </ul> <p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Доповнення кроссенсу «Внесок в дослідження Африки Девіда Лівінгстона».</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> Складання кроссенсу про внесок одного з дослідників Африки (на власний вибір)».</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Визначення географічних координат крайніх точок і протяжності материка з півночі на південь та із заходу на схід.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b> На які три періоди можна умовно</p>	§ 10
----	--	---	---	---	------

				<p>розділити історію освоєння та дослідження Африки?  <b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Вплив арабської цивілізації на освоєння Африки.</li> <li>- Пошуки та відкриття найвищої точки Африки.</li> <li>- Дослідження Африки в XXI столітті.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	
14		<b>Тектонічна будова, рельєф та корисні копалини Африки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє зв'язок тектонічних структур з формами рельєфу та корисними копалинами;</li> <li>- аналізує закономірності розміщення форм рельєфу на материку.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b>  Пошук географічних об'єктів на фізичній карті.  <b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан до одного з понять теми.</li> <li>- Есе про утворення одного з видів корисних копалин Африки.</li> </ul> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b>  Позначення на контурній карті назв основних географічних об'єктів Африки.  <b>Складаємо месенджі до питань теми.</b>  <b>Бесіда (кейс-ситуація):</b> Чому вища точка материка знаходиться поза зоною сучасного горотворення, в межах стародавньої платформи, до того ж є вулканом.  <b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Найбільший континентальний рифт в світі – Великий Африканських розлом.</li> <li>- Вулкан Кіліманджаро – найвища точка Африки.</li> <li>- Унікальні форми рельєфу Африки.</li> <li>- Африка – геологічна комора людства.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	§ 11

15		<b>Клімат Африки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- визначає типи клімату Африки за кліматичною картою та кліматичними діаграмами;</li> <li>- аналізує закономірності розміщення кліматичних поясів на материку.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Пояснення твердження «Африка - «континент коротких тіней».</p> <p><b>Працюємо з картою:</b> Вплив течій на природу узбереж Африки.</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Визначення типів клімату Африки за кліматичними діаграмами.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b> Чи можливо замерзнути в тропічній пустелі?</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєтуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Місцеві вітри тропічних пустель Африки.</li> <li>- Цікаві погодні явища і кліматичні рекорди Африки.</li> <li>- Складання опису клімату та оцінка кліматичних умов для життя одного з африканських народів.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> <a href="https://worldweather.wmo.int/en/region.html?ra=1">https://worldweather.wmo.int/en/region.html?ra=1</a></p>	§ 12
16		<b>Води суходолу Африки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує закономірності розміщення вод суходолу на материку;</li> <li>- знаходить і показує на картах географічні об'єкти материка.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Пояснення тверджень.</p> <p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз закономірностей розміщення вод суходолу на материку.</li> <li>- Характеристика однієї з річок Африки.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b> Сенкан або есе до одного з об'єктів вод суходолу Африки.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому озеро Чад – найбільше в пустелі Сахара, де опадів менше, ніж випаровування, прісноводне?</li> <li>- Чому за наявності найбільших в світі річок, озер, артезіанських басейнів і водосховищ в Африці відчувається</li> </ul>	§ 13

				<p>величезний дефіцит водних ресурсів?  <b>Складаємо месенджі до питань теми.</b>  <b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Унікальні водойми Африки: річки Ніл та Конго, озера Вікторія, Танганьїка, Чад. Водоспад Вікторія (Мосі-оа-Тунья).</li> <li>- Великі Африканські озера.</li> <li>- Окаванго – річка, що розчиняється в пустелі.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	
17		<b>Природні зони Африки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує закономірності розміщення природних зон на материку;</li> <li>- встановлює взаємозв'язки між компонентами живої та неживої природи в межах природних зон.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Комікс на тему «Моя подорож в пустелю Сахара (або Наміб)».</p> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан до одного з понять теми.</li> <li>- Гра «Так чи ні».</li> </ul> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b>  Доведіть прояв зональності в поширенні ґрунтів в природних комплексах Африки.</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b>  <b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Перемінно-вологі (листопадні) ліси Африки.</li> <li>- Природні зони острова Мадагаскар.</li> <li>- Ендеміки Африки.</li> <li>- Спостереження (у зоопарку або за відеоматеріалами) за поведінкою тварин, що походять з Африки.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  <a href="https://earth.google.com/web/@30.17101677,77.54672603,1655.035476a,5545898.30916703d,35y,19.05006328h,0t,0r">https://earth.google.com/web/@30.17101677,77.54672603,1655.035476a,5545898.30916703d,35y,19.05006328h,0t,0r</a></p>	§ 14

18		<p><b>Стихійні явища природи та екологічні проблеми Африки</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує поширення стихійних природних явищ по території Африки і їх вплив на життя населення;</li> <li>- обґрунтовує причини виникнення природних вогнищ захворювань та оцінює ризики поширення епідемій небезпечних захворювань;</li> <li>- характеризує природу найвідоміших національних парків Африки;</li> <li>- усвідомлює необхідність збереження та охорони унікальної природи Африки.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Уявна подорож одним з природоохоронних об'єктів Африки (на власний вибір).</p> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан або есе до одного з понять теми.</li> <li>- Плакат або презентація на тему «Подолання екологічних проблем Африки».</li> <li>- Фішбоун «Причини та наслідки для природи Африки однієї з екологічних проблем (на вибір)».</li> </ul> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b> Поясніть позицію Віллі ван Нікерка: «Муха цеце повинна жити!».</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Боротьба з опустелюванням та посухою Африки (Програма дій ООН).</li> <li>- Захист рослин і тварин в Африці (підтримання біологічного різноманіття на материку).</li> <li>- Географічна характеристика одного з національних парків Африки (на вибір учня).</li> <li>- Адаптація людини до умов навколишнього середовища однієї з природних зон Африки, використання та охорона її природних ресурсів.</li> <li>- Проєкт на тему «Найвідоміші природні об'єкти Африки, що віднесені до Світової спадщини ЮНЕСКО».</li> <li>- Презентація добірки матеріалів про один із прикладів порушення природної рівноваги на материку та шляхи її відновлення.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	§ 15
----	--	--	---	--	------

19		<p><b>Населення та держави Африки</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє пізнавальний інтерес до складу населення та строкатості країн африканського материка;</li> <li>- користується тематичними картами Африки, що характеризують господарську діяльність населення (комплексна карта) та держави і столиці материка (політична карта);</li> <li>- визначає основні напрямки господарської діяльності населення материка;</li> <li>- пояснює важливість зв'язків України з країнами африканського континенту.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Аналіз інфографіки та картографічних зображень.</p> <p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз карти «Народи та густота населення світу».</li> <li>- Пошук географічних об'єктів на карті.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b> Презентація, постер або есе про країни Африки.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Які кліматичні умови (типи клімату) є найбільш комфортними для населення Африки?</li> <li>- Чому у більшості країн Африки, що виходять до Світового океану, столиця – велике місто-порт на узбережжі?</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Африка – батьківщина людства (докази походження і розселення людини).</li> <li>- Політична карта Африки (від минулого до сучасності)</li> <li>- Співпраця України з країнами Африки (на прикладі однієї з країн).</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b></p> <p><a href="https://earth.google.com/web/@30.17101677,77.54672603,1655.035476a,5545898.30916703d,35y,19.05006328h,0t,0r">https://earth.google.com/web/@30.17101677,77.54672603,1655.035476a,5545898.30916703d,35y,19.05006328h,0t,0r</a></p>	§ 16
20		<p><b>Підсумковий урок із теми «Африка»</b></p>		<p><b>Діагностувальна тематична робота № 2</b></p> <p>Тести з однією правильною відповіддю. Тести на встановлення відповідності. Тести на встановлення правильної послідовності. Тести з пропущеними відповідями</p>	Завдання наприкінці §16

21		Корекція досягнення очікуваних результатів навчання			
<b>Тема 2. Південна Америка (9 год.)</b>					
22		<b>Географічне положення Південної Америки. Відкриття та дослідження материка</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- називає особливості фізико-географічного положення та берегової лінії материка;</li> <li>- визначає географічні координати крайніх точок Південної Америки;</li> <li>- здійснює пошук в різних джерелах та аналізує інформацію про основні етапи дослідження та освоєння материка;</li> <li>- знаходить і показує на картах географічні об'єкти материка.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пошук географічних об'єктів на фізичній карті.</li> <li>- Вплив ФГП Південної Америки на формування її природних умов.</li> </ul> <p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Доповнення кроссенсу «Внесок в дослідження Південної Америки Александра Гумбольдта».</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> Складання кроссенсу про внесок одного з дослідників Південної Америки (на власний вибір)».</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b> Які зміни в рисах природи материка Південна Америка відбулися, якби він був іншої форми?</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Позначення на контурній карті назв основних географічних об'єктів Південної Америки.</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Складання за картами порівняльної характеристики фізико-географічного положення Південної Америки й Африки.</li> <li>- Визначення географічних координат крайніх точок та протяжності Південної Америки.</li> <li>- Проєкт на тему «Відкриття,</li> </ul>	§ 17



				<p>дослідження та освоєння Південної Америки».</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Презентація добірки матеріалів на тему «Роль в пізнанні природи Південної Америки доколумбових цивілізацій».</li> <li>- Презентація добірки матеріалів на тему «Сучасні дослідження Південної Америки».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	
23		<b>Тектонічна будова, рельєф та корисні копалини Південної Америки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- досліджує зв'язок між тектонічними структурами, формами рельєфу та корисними копалинами в межах материка й презентує результати;</li> <li>- усвідомлює небезпеку утворення стихійних явищ (вулкан, землетрус) та їхнього впливу на життя людей;</li> <li>- знаходить і показує на картах географічні об'єкти материка.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з інформацією:</b> Небезпека стихійних явища (виверження вулканів, землетруси) для життя людей в Південній Америці.</p> <p><b>Працюємо з картою:</b> Пошук географічних об'єктів на карті.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Есе про риси однієї з форм рівнинного (гірського) рельєфу Південної Америки (на власний вибір).</li> <li>- Сторінками пригодницьких романів Жуля Верна та Артура Конан Дойля.</li> <li>- Науковий звіт про причини подібності та відмінності природи Африки та Південної Америки.</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Походження назв (топоніми) форм рельєфу Південної Америки.</li> <li>- Проєкт на тему «Анди – найдовші гори світу».</li> <li>- «В пошуках скарбів»: відкриття покладів корисних копалин Південної Америки.</li> <li>- Встановлення за картами атласу зв'язку між тектонічними структурами, формами рельєфу та корисними копалинами в межах Північної Америки.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	§ 18

24		<b>Клімат Південної Америки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- здійснює аналіз закономірностей розміщення кліматичних поясів на материку та обговорює їх у групі;</li> <li>- пояснює прояв кліматотвірних чинників на формування клімату Південної Америки;</li> <li>- визначати типи клімату регіонів материка за кліматичною картою та кліматичними діаграмами.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Порівняння клімату тропічних пустель Південної Америки та Африки.</li> <li>- Обчислення температури на вершині г. Аконкагуа.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b> Сенкан до одного з понять теми.</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Визначення типів клімату Південної Америки за кліматичними діаграмами.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому пасати по різному впливають на клімат Африки і Південної Америки?</li> <li>- Поясніть причину утворення на одній і тій же географічній широті субтропічного континентального типу клімату в Південній Америці і його відсутність в Африці.</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- З історії метеорології: Александр Гумбольдт – дослідник клімату Південної Америки. Винахід методу ізотерм.</li> <li>- Закономірності розміщення типів клімату в Південній Америці.</li> <li>- Вплив глобального потепління на клімат і природу Південної Америки в цілому.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	§ 19
25		<b>Води суходолу Південної Америки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- здійснює аналіз закономірностей розміщення вод суходолу на материку та обговорює їх у групі;</li> <li>- знаходить й показує на карті основні водні об'єкти материка;</li> <li>- порівнює риси вод суходолу Південної Америки і Африки.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз закономірностей розміщення вод суходолу на материку.</li> <li>- Порівняння річок Південної Америки та Африки.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b> Сенкан або есе до одного з об'єктів вод суходолу Південної Америки.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p>	§ 20

				<ul style="list-style-type: none"> <li>- Що таке солончаки і чому вони утворюються на найвологішому материка світу?</li> <li>- Південна Америка – один з трьох найтепліших материків на Землі. В чому причина наявності значних площ льодовиків в Південній Америці?</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Презентація добірки матеріалів про дослідження Амазонки (від Ф. Пісарро до сучасності).</li> <li>- Проєкт на тему: «Унікальні водойми Південної Америки: річка Амазонка, озеро Тітікака. Водоспади Анхель, Ігуасу».</li> <li>- Пантанал (з португ. – «волога низовина», «болотиста низина») – найбільше болото в світі.</li> <li>- Оцінювання можливостей і труднощів господарського освоєння річок Південної Америки.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	
26		<b>Природні зони Південної Америки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує закономірності розподілу по території Південної Америки сучасних природних зон;</li> <li>- характеризує унікальні природні об'єкти (унікуми) в межах природних зон</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Комікс на тему «Моя подорож природними зонами Південної Америки».</p> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан до одного з понять теми.</li> <li>- Визначення природної зони Південної Америки за сторінками літературних творів.</li> </ul> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чим відрізняються льянос і кампос в Південній Америці?</li> <li>- Чому зона пустель і напівпустель Південної Америки в тропічному поясі знаходиться на узбережжі Тихого океану, а в субтропіках – у внутрішній частині</li> </ul>	§ 21

				<p>материка?  <b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Презентація добірки матеріалів про природні уніками Південної Америки.</li> <li>- У вільний від навчання час спостереження (у зоопарку або за відеоматеріалами) за поведінкою тварин, що походять з Південної Америки (в тому числі за домашніми улюбленцями морською свинкою, акваріумними рибками, папугами ара тощо).</li> <li>- Порівняння природних зон Південної Америки та Африки за тематичними картами атласу.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  <a href="https://vue.gov.ua">https://vue.gov.ua</a></p>	
27		<p><b>Сучасні екологічні проблеми та природна всесвітня спадщина Південної Америки</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- готує повідомлення про найвідоміші природні та культурні об'єкти Південної Америки, що віднесені до Світової спадщини ЮНЕСКО;</li> <li>- характеризує природу найвідоміших національних парків материка;</li> <li>- виявляє сучасні екологічні проблеми на материку й пропонує перелік заходів щодо охорони та збереження його природних багатств</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Створення добірки матеріалів про ендеміків природних зон Південної Америки та їх охорону (на власний вибір).</li> <li>- Уявна подорож одним з природоохоронних об'єктів Південної Америки (на власний вибір).</li> </ul> <p><b>Працюємо з картою:</b>  Побудова комплексного профілю Південної Америки.</p> <p><b>Кейс-ситуація:</b> Бесіда щодо Міжнародного дня лісів і захисту лісів Амазонії.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b>  Стаття до шкільної газети чи екологічна листівка «Природна рівновага порушується. Чому? Що робити?».</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Спостереження (за відеоматеріалами)</li> </ul>	§ 22

				<p>за наслідками негативного впливу стихійних явищ та господарської діяльності людини на природу та населення різних частин Південної Америки.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Основні екологічні проблеми Південної Америки та розробка заходів щодо їхнього розв'язання.</li> <li>- Захист лісів Амазонії (діяльність ООН, Глобального екологічного фонду (GEF), Міжнародний день лісів тощо).</li> <li>- Захист рослин і тварин в Південній Америці (підтримання біологічного різноманіття на материках).</li> <li>- Обґрунтування механізмів утворення стихійних явищ (виверження вулканів, землетруси, заморозки, повені) у різних частинах Південної Америки та їхнього впливу на життя людей.</li> <li>- Проєкт на тему «Найвідоміші природні та культурні об'єкти Південної Америки, що віднесені до Світової спадщини ЮНЕСКО»</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  <a href="https://espresso.tv/news/2020/12/01/vyrubka_1_isiv_amazoniyi_v_brazyliyi_syagnula_12_richnogo_maksimumu">https://espresso.tv/news/2020/12/01/vyrubka_1_isiv_amazoniyi_v_brazyliyi_syagnula_12_richnogo_maksimumu</a></p>	
28		<b>Населення та держави Південної Америки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- визначає за картами атласу склад населення та країн Південної Америки;</li> <li>- користується тематичними картами, що характеризують господарську діяльність населення (комплексна карта) та держави і столиці (політична карта) Південної Америки;</li> <li>- визначає основні напрямки господарської діяльності населення материка;</li> <li>- пояснює важливість зв'язків України з країнами континенту.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз карти «Народи та густота населення світу».</li> <li>- Пошук географічних об'єктів на карті.</li> <li>- Визначення особливостей населення найбільших країн материка Південна Америка.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b> Сенкан до одного з понять теми.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому європейські колонізатори знищували корінне населення – індіанців,</li> </ul>	§ 23

				<p>і завозили рабів з Африки?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- В чому риси подібності і відмінності населення Африки та Південної Америки?</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b>  <b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Імперія інків та їх сучасні нащадки в країнах Південної Америки.</li> <li>- Формування сучасного расового складу населення Південної Америки.</li> <li>- Політична карта Південної Америки (від минулого до сучасності).</li> <li>- Родом з Південної Америки: презентація добірки матеріалів про культурні рослини, що вирощують в Україні.</li> <li>- Українці в державах Південної Америки.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	
29		<b>Підсумковий урок із теми «Південна Америка»</b>		<p><b>Діагностувальна тематична робота № 3</b></p> <p>Тести з однією правильною відповіддю.  Тести на встановлення відповідності.  Тести на встановлення правильної послідовності. Тести з пропущеними відповідями</p>	Завдання наприкінці §23
30		<b>Корекція досягнення очікуваних результатів навчання</b>			
<b>Тема 3. Австралія (10 год.)</b>					
31		<b>Географічне положення материка</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- характеризує особливості фізико-географічного положення та берегової лінії материка;</li> <li>- порівнює особливості географічного положення Австралії, Африки та Південної</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пошук географічних об'єктів на фізичній карті.</li> <li>- Вплив ФГП Австралії на формування її природних умов.</li> </ul>	§ 24

			<p>Америку;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- оцінює вплив географічного положення на природу та населення материка.</li> </ul>	<p><b>Виконуємо практичні роботи:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Складання порівняльної характеристики географічного положення Австралії, Африки та Південної Америки за типовим планом.</li> </ul> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Австралія — найбільший острів чи найменший континент у світі?</li> <li>- Чому Австралію називають «материком-навпаки»?</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Вплив особливостей фізико-географічного положення Австралії та формування унікальних рис її природи.</li> <li>- Визначення географічних координат крайніх точок та протяжності Австралії.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b></p> <p><a href="https://earth.google.com/web/@-80.14847463,132.26676927,-2588.9606298a,7642807.77879238d,35y,220.58257031h,0t,0r">https://earth.google.com/web/@-80.14847463,132.26676927,-2588.9606298a,7642807.77879238d,35y,220.58257031h,0t,0r</a></p>	
32		<b>Відкриття та дослідження Австралії</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- здійснює пошук інформації за різними джерелами про відкриття, дослідження і освоєння Австралії, фіксує результати та презентує їх</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b></p> <p>Доповнення кроссенсу «Внесок в дослідження Австралії Джеймса Кука».</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> Складання кроссенсу про внесок одного з дослідників Австралії (на власний вибір).</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b></p> <p>Позначення на контурній карті назв основних географічних об'єктів Австралії</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Проєкт на тему «Як була відкрита Австралія. Походження географічних назв на материк».</li> <li>- Презентація добірки матеріалів про</li> </ul>	§ 24

				одне з відкриттів (на власний вибір): а) відкриття гірських систем Австралії та внесок польського мандрівника П. Стшелецького; б) відкриття «мертвого серця» Австралії; в) сучасні дослідження Австралії. <b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b>	
33		<b>Тектонічна будова, рельєф та корисні копалини Австралії</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує за картами атласу закономірності розміщення форм рельєфу на материку;</li> <li>- пояснює особливості рельєфу і поширення корисних копалин на основі аналізу тектонічної будови материка;</li> <li>- знаходить й показує на карті основні географічні об'єкти Австралії.</li> </ul>	<b>Працюємо групами (в парі):</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пояснення твердження «Австралії – «червоний материк».</li> <li>- Пояснення причин відсутності в Австралії діючих вулканів та землетрусів.</li> <li>- Уявіть себе шукачами скарбів: в яку частину материка відправитесь для досягнення своєї мети і чому?</li> </ul> <b>Працюємо з картою:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пошук географічних об'єктів на карті.</li> <li>- Опис гірської системи Австралії за типовим планом.</li> </ul> <b>Складасмо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Найвища точка Австралії – відкриття та походження назви. Хто такий Тадеуш Косцюшко?</li> <li>- Презентація добірки матеріалів про унікальні форми рельєфу Австралії.</li> <li>- «Золота лихоманка» в Австралії.</li> </ul> <b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b>	§ 25
34		<b>Клімат Австралії</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує вплив кліматотвірних чинників на клімат Австралії;</li> <li>- визначає типи клімату регіонів материка за кліматичною картою та кліматичними діаграмами;</li> <li>- аналізує за картами атласу закономірності розміщення кліматичних поясів на материку;</li> <li>- аналізує спільні і відмінні риси клімату материків тропічних широт (Австралії, Африки та Південної Америки).</li> </ul>	<b>Працюємо групами (в парі):</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз впливу повітряних мас та постійних вітрів на клімат Австралії.</li> <li>- Пояснення твердження: «Перетнути Налларбор і не вмерти!».</li> </ul> <b>Працюємо з картою:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Характеристика кліматичних поясів Австралії за типовим планом.</li> <li>- Порівняння впливу на клімат материків тропічних широт океанічних</li> </ul>	§ 26



				<p>течій та розташування гірських систем.</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Визначення типів клімату Австралії за кліматичними діаграмами.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b> Чому Австралія – найсухіший з материків тропічних широт?</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> - <a href="https://www.youtube.com/watch?v=DlvFGd9kAws">https://www.youtube.com/watch?v=DlvFGd9kAws</a> – аналіз відео «Австралію засипало снігом».</p>	
35		<b>Води суходолу Австралії</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує за картами атласу закономірності розміщення вод суходолу на материк;</li> <li>- пояснює вплив рельєфу на формування вод суходолу Австралії;</li> <li>- знаходить й показує на карті основні водні об'єкти материка.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> - Пояснення твердження: «Ейр – мертва серце Австралії».</p> <p><b>Працюємо з картою:</b> - Пошук та аналіз розміщення географічних об'єктів на карті Австралії.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> Сенкан або есе до одного з об'єктів вод суходолу Австралії.</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b> - Про що розповідають назви річок і озер Австралії? - Проєкт на тему «Унікальні водойми Австралії: австралійські крики, озеро Ейр, Великий Артезіанський басейн».</p> <p>- Презентація добірки матеріалів про господарське використання вод суходолу Австралії.</p> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> - Робота з інтерактивною картою <a href="https://earth.google.com/web/@-27.34426694,139.84421202,1826.59094921a,6327975.00240147d,35y,347.85842546h,0t,0r">https://earth.google.com/web/@-27.34426694,139.84421202,1826.59094921a,6327975.00240147d,35y,347.85842546h,0t,0r</a></p>	§ 26
36		<b>Унікальність рослинності і</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- пояснює вплив рельєфу і клімату на формування унікального органічного світу</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> - Пояснення терміну «ізольованість» для</p>	§ 27

		<p><b>тваринного світу Австралії. Природні зони</b></p>	<p>Австралії;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- готує повідомлення й презентацію про унікальних представників органічного світу Австралії;</li> <li>- визначає екологічні проблеми материка та оцінює їх негативні наслідки для природи й життя людини;</li> <li>- аналізує за картами атласу закономірності розміщення природних зон на материк.</li> </ul>	<p>природи материка Австралія.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пояснення вислову М. Флайндерза в своїй книзі: «Австралію – «Зелений континент».</li> </ul> <p><b>Працюємо з інформацією:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Встановлення зв'язків між компонентами природних комплексів в межах природних зон Австралії.</li> <li>- Що таке «австралійський буш»? Де в світі (на материках, які вже вивчили) є аналоги цієї природної зони?</li> <li>- Яку небезпеку спричиняють стихійних явища (лісові пожежі, посухи) для життя людей в Австралії?</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан до одного з понять теми.</li> <li>- Визначення природної зони Австралії за сторінками літературних творів.</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуюмо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Спостереження (у зоопарку або за відеоматеріалами) за поведінкою унікальних тварин, що походять з Австралії.</li> <li>- Презентація добірки матеріалів на одну з тем: «Австралія – материк сумчастих тварин»; «Унікальні рослини Австралії»; «Ендеміки Австралії».</li> <li>- Обґрунтування механізмів утворення стихійних явищ (лісові пожежі, посухи) Австралії та їхнього впливу на життя людей.</li> <li>- Спостереження (за відеоматеріалами) за наслідками негативного впливу стихійних явищ та господарської діяльності людини на природу та населення Австралії.</li> <li>- Проєкт на тему «Найвідоміші природні</li> </ul>	
--	--	---	---	---	--

				та культурні об'єкти Австралії, що віднесені до Світової спадщини ЮНЕСКО» <b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> <a href="https://wwf.org.au/">https://wwf.org.au/</a>	
37		<b>Населення та держава-материк Австралія</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- користується тематичними картами, що характеризують особливості розміщення населення на материк Австралії, показує столицю цієї країни-материка;</li> <li>- пояснює важливість зв'язків України з Австралією.</li> </ul>	<b>Працюємо з картою:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Відтворення маршруту заселення материка Австралія.</li> <li>- Аналіз карт «Народи та густота населення світу», «Раси», «Релігії».</li> <li>- Визначення особливостей країни-материка Австралія.</li> </ul> <b>Бесіда (кейс-випадки):</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому Британська імперія тривалий час використовувала Австралію як «виправний заклад» для злочинців?</li> <li>- Яка подія посприяла зростанню числа вільних переселенців до Австралії і розвитку її економіки?</li> <li>- Чому найбільші міста Австралії утворилися на південному сході, а не на півночі країни, далеко від світових торговельних шляхів?</li> </ul> <b>Творча лабораторія:</b> Сенкан до одного з понять теми. <b>Складаємо месенджі до питань теми.</b> <b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Презентація добірки матеріалів на тему: «Як сформувався расовий та етнічний склад сучасного населення Австралії?»</li> <li>- Набуття Австралією незалежності.</li> <li>- Найбільші міста Австралії: Сідней і Мельбурн.</li> </ul> <b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> <a href="https://australia.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/320-ukrajinci-v-avstraliji">https://australia.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/320-ukrajinci-v-avstraliji</a>	§ 28

38		<p><b>Океанія – найбільше у світі скупчення островів. Їхнє походження та особливості природи</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє пізнавальний інтерес до Океанії як найбільшого в світі скупчення островів;</li> <li>- визначає місце розташування Океанії на карті;</li> <li>- розрізняє найбільші групи островів в Океанії;</li> <li>- характеризує визначні об'єкти природи Океанії.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з інформацією:</b> Впізнання островів за їх зображенням на карті та космічному знімку.</p> <p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз кліматичної карти.</li> <li>- Пошук прикладів прояву впливу географічного положення на природу Океанії.</li> </ul> <p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Доповнення кроссенсу «Острови Океанії».</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому різні за походженням острови, що знаходяться на значних відстанях одні від інших, об'єднали в єдину групу під назвою Океанія?</li> <li>- Яким чином відбувалося заселення таких віддалених від материків островів рослинами та тваринами?</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан до одного з понять теми.</li> <li>- Кроссенс про один з островів (архіпелагів) Океанії (за власним вибором).</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b> <b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Проєкт на тему «Походження географічних назв островів Океанії».</li> <li>- Презентація добірки матеріалів про найвідоміших представників природи Океанії (за власним вибором).</li> <li>- Об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Океанії.</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> <a href="https://animalia.bio/uk/oceania-animals">https://animalia.bio/uk/oceania-animals</a></p>	§ 29
----	--	--	--	--	------

39		Підсумковий урок із теми «Австралія»		Діагностувальна тематична робота № 4 Тести з однією правильною відповіддю. Тести на встановлення відповідності. Тести на встановлення правильної послідовності. Тести з пропущеними відповідями	Завдання наприкінці §29
40		Корекція досягнення очікуваних результатів навчання			
<b>Розділ III. ПОЛЯРНИЙ МАТЕРИК (3 год.)</b>					
<b>Тема 1. Загальні відомості про Антарктиду (1 год.)</b>					
41		Географічне положення Антарктиди. Відкриття та дослідження полярного материка	<ul style="list-style-type: none"> <li>- називає та пояснює особливості фізико-географічного положення та берегової лінії материка;</li> <li>- визнає існування різних думок щодо відкриття, дослідження і освоєння Антарктиди в різних джерелах інформації;</li> <li>- позначає і показує на карті географічні об'єкти материка;</li> <li>- оцінює значення української полярної станції «Академік Вернадський» для дослідження природи материка та виявлення глобальних кліматичних змін на нашій планеті.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b> Пошук географічних об'єктів на фізичній карті.</p> <p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Презентація добірки матеріалів про один з чотирьох полюсів Антарктиди.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Складання кроссенсу про внесок одного з дослідників Антарктиди (на власний вибір)».</li> <li>- Есе про роль українських полярників у дослідженні Антарктиди.</li> </ul> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому Антарктиду називають «шостим континентом»?</li> <li>- Визначити географію країн, що беруть участь у сучасних дослідженнях материка</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Проєкт на тему: «Хто ж насправді відкрив Антарктиду?».</li> </ul>	§ 30

				<ul style="list-style-type: none"> <li>- Чиї імена носять моря, що омивають береги Антарктиди (Дж. Веддел, Дж. Росс, Ж. Дюмон Дюрвіль тощо).</li> <li>- Про що розповідають записи, звіти, щоденники мандрівників-полярників та дослідників Антарктиди?</li> <li>- Яким вимогам слід відповідати людині, щоб потрапити в команду дослідників на українську станцію «Академік Вернадський»?</li> <li>- Проект на тему: «Виявлення за географічними картами особливостей фізико-географічного положення Антарктиди та його вплив на природу материка».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <a href="http://uac.gov.ua/">http://uac.gov.ua/</a></li> <li>- <a href="https://www.youtube.com/watch?v=qjBJHВHovPw">https://www.youtube.com/watch?v=qjBJHВHovPw</a></li> <li>- <a href="http://www.biochemistry.org.ua/images/ksv/2020/Antarctic.pdf">http://www.biochemistry.org.ua/images/ksv/2020/Antarctic.pdf</a></li> </ul>	
--	--	--	--	--	--

## Тема 2. Природа Антарктиди (2 год.)

42		<b>Природа та екологічні проблеми Антарктиди</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- визначає особливості формування суворого клімату на материку за кліматичною картою;</li> <li>- аналізує причини утворення покривного льодовика Антарктиди та підлідний рельєф;</li> <li>- оцінює природні багатства та екологічні проблеми материка;</li> <li>- усвідомлює переваги міжнародного статусу Антарктиди для збереження природних умов і ресурсів материка.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Складання схеми «Природні багатства Антарктиди».</p> <p><b>Працюємо з картою:</b> Порівняння особливостей природи Західної та Східної Антарктиди (за типовим планом).</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Антарктида – «геологічна комора» планети: за и проти використання природних ресурсів материка.</li> <li>- За що Антарктиду називають «кухнею погоди» і «холодильником» («королевою холоду») усієї планети?</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b> Презентація (екологічна листівка або постер) про одну з найважливіших екологічних проблем</p>	§ 31
----	--	--	--	--	------

				<p>Антарктиди.  <b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Виявлення чинників, які вплинули на формування клімату Антарктиди та утворення її льодового покриву.</li> <li>- Проєкт на тему (за власним вибором): а) «Озонові «дірки» над Антарктидою – вирок?», б) Унікальний органічний світ Антарктиди, в) Практичне значення знань про природу Антарктиди для різних областей людської діяльності.</li> <li>- Презентація добірки матеріалів про антарктичний туризм: проблема чи благо для полярного материка?</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  «Антарктичний урок» Урок № 2: Які тварини та рослини живуть в Антарктиді?:  <a href="https://www.youtube.com/watch?v=07_TXv1e-TA&amp;t=2s">https://www.youtube.com/watch?v=07_TXv1e-TA&amp;t=2s</a></p>	
43		<b>Підсумковий урок з теми «Полярний материк»</b>		<p><b>Діагностувальна тематична робота № 5</b>  Тести з однією правильною відповіддю.  Тести на встановлення відповідності.  Тести на встановлення правильної послідовності. Тести з пропущеними відповідями</p>	Завдання наприкінці §31
<b>Розділ IV. МАТЕРИКИ ПІВНІЧНОЇ ПІВКУЛІ (18 год.)</b>					
<b>Тема 1. Північна Америка (9 год.)</b>					

44		<p><b>Географічне положення Північної Америки. Відкриття та дослідження материка</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- характеризує особливості фізико-географічного положення та берегової лінії материка;</li> <li>- визначає географічні координати крайніх точок Північної Америки;</li> <li>- обґрунтовує вплив географічного положення материка на його природу;</li> <li>- здійснює пошук та аналізує інформацію з різних джерел про основні етапи дослідження та освоєння материка</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пошук географічних об'єктів на фізичній карті.</li> <li>- Вплив ФГП Північної Америки на формування її природних умов.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b> Складання кроссенсу про внесок одного з дослідників Північної Америки (на власний вибір)».</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Позначення на контурній карті назв географічних об'єктів Північної Америки.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Що спільного в географічному положенні Північної і Південної Америки?</li> <li>- Яка з європейських країн зробила найбільший внесок в дослідження Північної Америки?</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Проведемо порівняння за географічними картами ФГП Північної та Південної Америки, його впливу на формування природи материків.</li> <li>- Проєкт на тему (за власним вибором): а) «Доколумбові цивілізації Північної Америки», б) «Багаторазове відкриття Америки: як були відкриті різні частини материка», в) «Сучасні дослідження Північної Америки».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  <a href="https://www.youtube.com/watch?v=8_xsXvMQ1Q0&amp;t=72s">https://www.youtube.com/watch?v=8_xsXvMQ1Q0&amp;t=72s</a></p>	§ 32
----	--	--	---	--	------



45		<p><b>Тектонічна будова, рельєф та корисні копалини Північної Америки</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє зв'язок між тектонічними структурами, формами рельєфу та корисними копалинами у межах Північної Америки і презентує результати;</li> <li>- порівнює рельєф Північної та Південної Америки;</li> <li>- знаходить й показує на карті основні форми рельєфу материка;</li> <li>- аналізує вплив давнього зледеніння на формування рельєфу Північної Америки;</li> <li>- оцінює небезпеку стихійних природних явищ (землетрус) та їхнього впливу на життя людей.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пошук географічних об'єктів на фізичній карті.</li> <li>- Вплив зовнішніх процесів на формування рельєфу материка.</li> </ul> <p><b>Працюємо з інформацією:</b> Небезпека стихійних явища (виверження вулканів, землетруси) для життя людей в Північній Америці.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Есе про вплив давнього зледеніння на формування рельєфу Північної Америки.</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b> Чому: а) в межах ділянки байкальської складчастості Північної Америки знаходиться рівнина (Лаврентійка височина); б) Великі рівнини за висотою над рівнем моря – це рівнини чи гори?</p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Встановлення за картами атласу зв'язку між тектонічними структурами, формами рельєфу та корисними копалинами у межах Північної Америки.</li> <li>- Проєкт на тему «Унікальні форми рельєфу в Кордильєрах та вулкани Мексиканського нагір'я».</li> <li>- Презентація добірки матеріалів на одну із тем: а) «Розлом Сан-Андреас – континентальний рифт в Північній Америці»; б) «Метеоритні кратери (астроблеми) в рельєфі Північної Америки»; в) «Пошуки Ельдорадо (міфічної індіанської країни) та «золота лихоманка» в Північній Америці».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	§ 33
----	--	---	--	---	------

46		<b>Клімат Північної Америки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує вплив кліматотвірних чинників на формування клімату Північної Америки;</li> <li>- порівнює клімат Північної і Південної Америки;</li> <li>- пояснює механізм утворення торнадо як поширених стихійних явищ в Північній Америці та їх вплив на життя людей;</li> <li>- виявляє і аналізує закономірності розміщення кліматичних поясів на материках та обговорює їх у групі.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пошук на фізичній карті течій та пояснення їх впливу на клімат материка.</li> <li>- Характеристика кліматичних поясів Північної Америки.</li> </ul> <p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Пояснення назви місцевого вітру: чінук — «пожирач снігу».</p> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Проект на тему «Оцінка кліматичних умов окремих частин Північної Америки для життя і господарської діяльності людини».</li> <li>- Презентація на одну із тем: а) «Каліфорнія – штат «350 сонячних днів на рік»: випадковість чи закономірність клімату?»; б) «Коридор торнадо» Північної Америки: причина утворення і вплив на життя людей».</li> </ul> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Опис одного з типів клімату Північної Америки за кліматичною картою та кліматичною діаграмою.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b> Чому на сході субтропічного кліматичного поясу Північної Америки утворився мусонний тип клімату, в Південній Америці – знаходиться тип клімату з рівномірним зволоженням?</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пояснення закономірностей розміщення кліматичних поясів та типів клімату Північної Америки.</li> <li>- Обґрунтування механізмів утворення стихійних явищ (торнадо, тропічні циклони) та їхнього впливу на життя людей.</li> </ul>	§ 34
----	--	---------------------------------	--	--	------

				<ul style="list-style-type: none"> <li>- Проект на тему «Оцінка кліматичних умов окремих частин Північної Америки для життя і господарської діяльності людини».</li> <li>- Презентація добірки матеріалів на одну із тем: а) «Каліфорнія – штат «350 сонячних днів на рік»: випадковість чи закономірність клімату?»; б) «Коридор торнадо» Північної Америки: причина утворення і вплив на життя людей».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  <a href="https://zoom.earth/maps/precipitation/#view=49,31.4,5z/date=2023-05-30,13:50,+3/model=icon">https://zoom.earth/maps/precipitation/#view=49,31.4,5z/date=2023-05-30,13:50,+3/model=icon</a></p>	
47		<b>Води суходолу Північної Америки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє і аналізує закономірності розміщення вод суходолу на материку та обговорює їх у групі;</li> <li>- знаходить й показує на карті основні водні об'єкти материка;</li> <li>- порівнює риси вод суходолу Північної та Південної Америки.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз закономірностей розміщення вод суходолу на материку.</li> <li>- Характеристика одного з озер Північної Америки за типовим планом.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан до одного з об'єктів вод суходолу Північної Америки.</li> <li>- Пояснення назв річок Північної Америки в минулі часи: «Батько вод», «Товста бруднуля», «Прегарна річка», «Вода, що гуркоче», «Кольорова (або Червона) річка», «Велика річка», «Річка білої води» тощо.</li> <li>- Есе «Північна Америка – найозерніший материк»</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Проект на тему (на власний вибір): «Унікальні водойми материка: річка Міссісіпі, Великі Американські озера. Ніагарський водоспад. Великий каньйон Колорадо».</li> <li>- Презентація добірки матеріалів на</li> </ul>	§ 35

				<p>одну із тем: а) «Сучасне зледеніння в Північній Америці: гірське і покривне»; б) «Канали Північної Америки (Панамський, Іллінойський водний шлях, канал Рідо – найстаріший на материка, спорудження Нікарагуанського міжокеанського каналу, тощо)».</p> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> інтерактивна карта <a href="https://earth.google.com/web/@29.96882076,95.51117933,-26977.33136136a,6356779.55623984d,35y,1.58931116h,0t,0r">https://earth.google.com/web/@29.96882076,95.51117933,-26977.33136136a,6356779.55623984d,35y,1.58931116h,0t,0r</a></p>	
48		<b>Природні зони Північної Америки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує вплив географічного положення та рельєфу на закономірності розміщення природних зон Північної Америки;</li> <li>- оцінює вплив господарської діяльності людини на природні комплекси материка</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Комікс на тему «Моя подорож природними зонами Північної Америки».</p> <p><b>Працюємо з картою:</b> Встановлення зв'язків між компонентами природних комплексів в межах природних зон Північної Америки.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан до одного з понять теми.</li> <li>- Визначення природної зони Північної Америки за сторінками літературних творів.</li> </ul> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому в тропіках материка переважаючою природною зоною НЕ стали пустелі та напівпустелі?</li> <li>- Як змінюється природа Північної Америки в умовах глобальної кліматичної кризи та глобального потепління?</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- У вільний від навчання час спостерігаємо (у зоопарку або за відеоматеріалами) за поведінкою тварин, що походять з Північної Америки.</li> </ul>	§ 36

				<p>- Презентація добірки матеріалів на одну із тем: а) «Природа американських прерій: до початку європейської колонізації і в наш час»; б) «Несхожість пустель Північної Америки з пустелями материків тропічних широт»; в) «Рослини і тварини «переселенці», що потрапили до Америки з інших материків і навпаки».</p> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  <a href="http://wwf.org/">http://wwf.org/</a></p>	
49		<b>Сучасні екологічні проблеми та охорона природи Північної Америки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє сучасні екологічні проблеми в Північній Америці та пропонує заходи щодо подолання їхніх негативних наслідків;</li> <li>- готує повідомлення про найвідоміші природні об'єкти Північної Америки, що віднесені до Світової спадщини ЮНЕСКО.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Уявна подорож об'єктами Світової природної спадщини ЮНЕСКО Північної Америки (на власний вибір) і доведення унікальності природи материка та необхідності її захисту.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому проблема твердих побутових відходів набула великих масштабів в Північній Америці?</li> <li>- Чому найбільша кількість об'єктів Світової природної спадщини ЮНЕСКО серед країн Північної Америки знаходиться в Мексиці, США і Канаді?</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Стаття до шкільної газети чи екологічна листівка «Порушення природної рівноваги в Північній Америці».</li> <li>- Фішбоун причин та наслідків для природи Північної Америки однієї з екологічних проблем (на власний вибір).</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Екологічні проблеми Північної Америки та розробка заходів щодо їхнього розв'язання.</li> <li>- Спостереження у вільний від навчання</li> </ul>	§ 37

				<p>час (за відеоматеріалами) за наслідками негативного впливу стихійних явищ та господарської діяльності людини на природу та населення різних частин Північної Америки.</p> <p>- Проєкт на тему «Найвідоміші природні об'єкти Північної Америки, що віднесені до Світової спадщини ЮНЕСКО».</p> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	
50		<b>Населення та держави Північної Америки</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- визначає за картами атласу склад населення Північної Америки;</li> <li>- характеризує за картами атласу господарську діяльність населення, розташування держав та їх столиць на материка Північна Америка;</li> <li>- аналізує відмінності економічного розвитку країн материка;</li> <li>- пояснює важливість зв'язків України з країнами континенту.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз карт «Народи та густота населення світу», «Розміщення населення по території материка», «Шлях колоністів-переселенців в Північній Америці».</li> <li>- Пошук географічних об'єктів на карті.</li> <li>- Визначення особливостей населення найбільших країн материка Північна Америка.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Есе «Чому варто відвідати країну (на власний вибір) Північної Америки?».</li> <li>- Есе «Українська Америка».</li> </ul> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Як вплинуло відкриття родовищ корисних копалин на заселення просторів Північної Америки?</li> <li>- Порівняйте склад і розміщення населення Північної та Південної Америки.</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b> Презентація добірки матеріалів на одну із тем: а) «Корінні народи Північної Америки»; б) «Формування сучасного расового та етнічного складу населення Північної Америки», в) «Політична карта Північної Америки (від минулого до сучасності)»;</p>	§ 38

				<p>г) «Українці в державах Північної Америки».</p> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- «Цікаві факти про Канаду» <a href="http://tut-cikavo.com/krajini/pivnichna-ameryka/550-tsikavi-fakti-pro-kanadu">http://tut-cikavo.com/krajini/pivnichna-ameryka/550-tsikavi-fakti-pro-kanadu</a></li> <li>- «Цікаві факти про США» <a href="http://tut-cikavo.com/krajini/pivnichna-ameryka/220-tsikavi-fakti-pro-ssha">http://tut-cikavo.com/krajini/pivnichna-ameryka/220-tsikavi-fakti-pro-ssha</a></li> </ul>	
51		<b>Підсумковий урок з теми «Північна Америка»</b>		<p><b>Діагностувальна тематична робота № 6</b></p> <p>Тести з однією правильною відповіддю. Тести на встановлення відповідності. Тести на встановлення правильної послідовності. Тести з пропущеними відповідями</p>	Завдання наприкінці §38
52		<b>Корекція досягнення очікуваних результатів навчання</b>			
<b>Тема 2. Євразія (9 год.)</b>					
53		<b>Географічне положення Євразії. Дослідження материка</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- характеризує особливості фізико-географічного положення та берегової лінії Євразії;</li> <li>- визначає географічні координати крайніх точок материка;</li> <li>- здійснює пошук та аналізує інформацію з різних джерел про основні етапи дослідження та освоєння різних частин материка;</li> <li>- знаходить і показує на картах географічні об'єкти за темою уроку</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пошук географічних об'єктів на фізичній карті.</li> <li>- Вплив ФГП Євразії на формування її природних умов.</li> </ul> <p><b>Працюємо групами (в парі):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Віртуальна подорож кордоном між Європою та Азією.</li> <li>- Повідомлення про внесок в дослідження різних частин Євразії одного науковців, дослідників і мореплавців.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Есе «Один материк – дві частини світу».</li> <li>- Кроссенс про внесок одного з</li> </ul>	§ 39

				<p>дослідників Євразії (на власний вибір)».</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Позначення на контурній карті назв основних географічних об'єктів Євразії.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Яке значення для природи Євразії мають розміри і ФГП материка?</li> <li>- З яких причин єдиний материк Євразія поділяють на дві частини світу Європа й Азія?</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Визначення географічних координат крайніх точок та протяжності Євразії.</li> <li>- Проєкт на тему (за власним вибором): а) «З історії дослідження та освоєння різних частин Євразії»; б) «Імена дослідників на карті Євразії»; в) «Сучасні дослідження Євразії».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> <a href="https://www.youtube.com/watch?v=pdGbKy74FXQ">https://www.youtube.com/watch?v=pdGbKy74FXQ</a></p>	
54		<b>Тектонічна будова, рельєф та корисні копалини Євразії</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє зв'язок між тектонічними структурами, формами рельєфу та корисними копалинами у межах Євразії;</li> <li>- оцінює небезпеку стихійних природних явищ (цунамі, землетрус) для життя людей;</li> <li>- знаходить і показує на картах географічні об'єкти за темою уроку.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пошук географічних об'єктів на фізичній карті.</li> <li>- Зв'язок поширення різних типів корисних копалин з тектонічною будовою та рельєфом Євразії.</li> </ul> <p><b>Працюємо з інформацією:</b> Небезпека стихійних явища (цунамі, землетруси) для життя людей в Євразії.</p> <p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Віртуальна подорож (за власним вибором): а) одним із сейсмічних поясів Євразії; б) маршрутом руху давнього льодовика в Європі; в) маршрутом давнього льодовика в Азії.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b></p>	§ 40



				<ul style="list-style-type: none"> <li>- Есе про риси однієї з форм рівнинного/гірського рельєфу Євразії (на вибір).</li> <li>- Гра «Так чи ні».</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому на території Євразії гірські системи (і молоді, і старі) розташовані не лише по краям, але й в центральній частині материка?</li> <li>- Як впливають особливості розміщення корисних копалин по території Євразії на господарську діяльність людини?</li> </ul> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Виявлення за географічними картами закономірностей розташування основних форм рельєфу Євразії.</li> <li>- Порівняння рельєфу Євразії з іншими материками.</li> <li>- Презентація добірки матеріалів на одну з тем (на власний вибір): а) «Стисла історія розбудови материка Євразія (від Гондвани до сучасних горотворних процесів); б) «Походження назв (топонімів) форм рельєфу Євразії»; в) «Країни Євразії – «геологічні комори» світу».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	
55		<b>Клімат Євразії</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- пояснює вплив кліматотвірних чинників на формування клімату Євразії;</li> <li>- визначає типи клімату регіонів материка за кліматичною картою та кліматичними діаграмами;</li> <li>- порівнює типи клімату помірною кліматичного поясу;</li> <li>- аналізує закономірності розміщення кліматичних поясів та обговорює їх у групі.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b> Характеристика кліматичних поясів Євразії.</p> <p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Пояснення, чому на материку Євразія утворилися всі типи клімату?</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> Есе про один з географічних об'єктів, з яким пов'язані особливості клімату Євразії.</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Визначення типів клімату в межах</p>	§ 42

				<p>помірного кліматичного поясу Євразії за допомогою кліматичних діаграм.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадок):</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Чому в Євразії велику площу займають області континентального типу клімату?</li><li>- Чому на кліматичній карті Євразії ізотерми липня простягаються здебільше зонально, а ізотерми січня – меридіанально?</li><li>- Чому над Євразією, а не над Північною Америкою утворився Полнос холоду Північної півкулі?</li></ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Обґрунтування механізмів утворення стихійних явищ (пилові бурі, засуха, сильні морози) та їхнього впливу на життя людей.</li><li>- Проєкт на одну із тем: «Оймякон – «полос холоду» північної півкулі». «Черапунджі – «місто дощів».</li><li>- З історії метеорології: О. І. Воейков – дослідник клімату Євразії, та Вісь Воейкова або Велика вісь Євразійського материка.</li><li>- Прогноз впливу глобального потепління на клімат Євразії: зміни клімату в Європі та Азії.</li></ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> <a href="https://zoom.earth/maps/precipitation/#view=-12.7,-66.8.5z/model=icon">https://zoom.earth/maps/precipitation/#view=-12.7,-66.8.5z/model=icon</a></p>	
--	--	--	--	---	--

56		<b>Води суходолу Євразії</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує закономірності розміщення вод суходолу та обговорює їх у групі;</li> <li>- знаходить й показує на карті основні водні об'єкти материка;</li> <li>- порівнює риси вод суходолу різних частин материка Євразія.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз закономірностей розміщення вод суходолу на материках.</li> <li>- Характеристика однієї з водойм (річки або озера) Євразії за типовим планом.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b> Сенкан до одного з об'єктів вод суходолу Євразії.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому в межах Євразії утворився великий за площею басейн внутрішнього стоку?</li> <li>- Чому китайці говорять про Хуанхе: з одного боку «Річка-мати», а з іншого «лихо Китаю»?</li> <li>- За що озеро Мертве море отримало свою назву, і чому в ньому не можна потонути?</li> <li>- Чому найбільші болота Євразії утворилися в Сибіру, а не в умовах морського чи мусонного клімату узбережжя материка?</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Проєкт на тему «Унікальні водойми Євразії».</li> <li>- Презентація добірки матеріалів на одну з тем (за вибором): а) «Природні катастрофи, пов'язані з річками Євразії: причини і шляхи їх запобігання»; б) «Забруднення річок і озер Євразії»; в) «Вплив глобального потепління на внутрішні води Євразії».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- «Мертве море – найбільш цілюще море в світі»  <a href="https://www.youtube.com/watch?v=pv4ZB8L3vgw">https://www.youtube.com/watch?v=pv4ZB8L3vgw</a>;</li> <li>- «Меконг – одна з десяти найдовших</li> </ul>	§ 42
----	--	------------------------------	--	---	------

				<p>річок світу»  <a href="https://www.youtube.com/watch?v=S2tbS8dRvkw">https://www.youtube.com/watch?v=S2tbS8dRvkw</a></p>	
57		<b>Природні зони Євразії</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- аналізує закономірності розміщення природних зон на материку та обговорює їх у групі;</li> <li>- встановлює причини різноманітності природи материка;</li> <li>- порівнює висотні пояси в різних гірських системах Євразії.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Комікс на тему «Моя подорож лісами Євразії».</p> <p><b>Працюємо з картою:</b> Встановлення зв'язків між компонентами природних комплексів в межах природних зон Євразії.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан до одного з понять теми.</li> <li>- Визначення природної зони Євразії за сторінками літературних творів.</li> </ul> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому межі природних зон по території материка Євразія проходять не симетрично до паралелей?</li> <li>- Які простежуються відмінності в географії природних зон материків Північної півкулі?</li> <li>- Чому висотні поясності Альп та Гімалаїв суттєво відрізняються?</li> <li>- Чому на одній широті в одній і тій же гірській системі формується різна кількість висотних поясів?</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- У вільний від навчання час спостереження (у зоопарку або за відеоматеріалами) за поведінкою тварин, що походять з різних природних зон Євразії.</li> <li>- Порівняння висотної поясності</li> </ul>	§ 43

				<p>Гімалаїв та Альп.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Презентація добірки матеріалів на одну із тем (за вибором): а) «Чи є в Європі пустелі?»; б) «Дивовижні мангрові ліси Азії»; в) «Ендеміки Євразії».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  <a href="http://wwf.org/">http://wwf.org/</a></p>	
58		<p><b>Сучасні екологічні проблеми та охорона природи Євразії</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- добирає інформацію з різних джерел про найвідоміші природні об'єкти Євразії, що віднесені до Світової спадщини ЮНЕСКО;</li> <li>- визначає сучасні екологічні проблеми на материку;</li> <li>- пояснює причини та наслідки екологічних проблем Євразії;</li> <li>- аналізує на прикладах порушення природної рівноваги на материку та шляхи її відновлення;</li> <li>- складає перелік заходів для охорони природи своєї місцевості.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b> Визначення проблем довкілля своєї місцевості та їх загострення під час повномасштабної війни. Створення переліку заходів щодо охорони природи своєї місцевості.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Яку з екологічних проблем на материку Євразія можна назвати найбільш гострою?</li> <li>- Які екологічні проблеми є спільними для всіх країн Євразії?</li> <li>- Як впливає рівень соціального розвитку країни на екологічний стан її території?</li> <li>- Які природні об'єкти України включено до Спадщини ЮНЕСКО?</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Плакат або презентація на тему «Досвід міжнародної допомоги подолання екологічних проблем в зонах стихійного лиха, військових дій в Євразії».</li> <li>- Фішбоун причин та наслідків для природи Євразії однієї з екологічних проблем (на власний вибір).</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b></p> <p><b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Спостереження (за відеоматеріалами) за наслідками негативного впливу стихійних явищ та господарської діяльності людини на природу та</li> </ul>	§ 44

				<p>населення різних частин Євразії.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Пристосування людини до природних умов у різних частинах Євразії.</li> <li>- Проєкт на тему: «Найвідоміші природні об'єкти Євразії, що віднесені до Світової спадщини ЮНЕСКО».</li> <li>- Презентація добірки матеріалів на одну із тем (за вибором): а) «Збільшення площі лісів в Євразії»; б) «Захист рослин і тварин в Євразії (підтримання біологічного різноманіття на материках)»; в) «Географічна характеристика одного з національних парків Євразії (за вибором)».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	
59		<b>Населення та політична карта Євразії</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє за картами атласу особливості складу населення та країни Євразії;</li> <li>- користується тематичними картами, що характеризують господарську діяльність населення (комплексна карта) та держави і столиці (політична карта) Євразії;</li> <li>- визначає основні напрямки господарської діяльності населення материка;</li> <li>- пояснює місце України серед країн континенту та особливості зв'язків з ними;</li> <li>- виявляє повагу до існування різних традицій і культур населення материка.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз карт «Народи та густота населення світу», «Розміщення населення по території материка».</li> <li>- Пошук географічних об'єктів на карті.</li> <li>- Визначення особливостей населення найбільших країн материка Євразії.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b> Есе «Чому варто відвідати країну (на власний вибір) Євразії?»</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Як пояснити, що в межах одного материка (Євразія) утворилися різні расові (релігійні, мовні) групи людей, які тривалий час мало контактували між собою?</li> <li>- Порівняння складу населення Європи та Азії.</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Складання «каталогу» країн Європи та Азії за різними ознаками.</li> <li>- Складання проєкту можливої подорожі</li> </ul>	§ 45

				країнами Євразії з оформленням картосхеми маршруту, описом сучасних ландшафтів і відмінностей у характері освоєння території. <b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> Цікаві факти про країни Європи. <a href="http://tut-cikavo.com/krajini/evropa/744-tsikavi-fakti-pro-krajini-evropi">http://tut-cikavo.com/krajini/evropa/744-tsikavi-fakti-pro-krajini-evropi</a>	
60		<b>Підсумковий урок із теми «Євразія»</b>		<b>Діагностувальна тематична робота № 7</b> Тести з однією правильною відповіддю. Тести на встановлення відповідності. Тести на встановлення правильної послідовності. Тести з пропущеними відповідями	Завдання наприкінці §45
61		<b>Корекція досягнення очікуваних результатів навчання</b>			
<b>Розділ V. ЗАКОНОМІРНОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДИ ОКЕАНІВ (9 год.)</b>					
<b>Тема 1. Закономірності формування рельєфу дна океанів (3 год.)</b>					
62		<b>Загальна характеристика і межі океанів. Тектонічна будова та рельєф дна океанів</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- має уявлення про походження сучасних океанічних западин унаслідок руху літосферних плит;</li> <li>- усвідомлює умовність поділу Світового океану на п'ять океанів;</li> <li>- показує на карті умовні межі між океанами;</li> <li>- аналізує тектонічну будову та рельєф дна океанів;</li> <li>- розв'язує групові завдання з навчальної проблеми відповідно до своєї ролі.</li> </ul>	<b>Працюємо з інформацією:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Знайомство з планом-характеристикою океану (моря або окремої акваторії).</li> <li>- <a href="https://www.youtube.com/watch?v=z7_Qhht0mXU&amp;list=RDCMUCMIVE71tHEUDKuw8tPxtzSQ&amp;start_radio=1">https://www.youtube.com/watch?v=z7_Qhht0mXU&amp;list=RDCMUCMIVE71tHEUDKuw8tPxtzSQ&amp;start_radio=1</a> - наукові пошуки шляхів поділу Світового океану.</li> <li>- Аналіз статистичної інформації.</li> </ul> <b>Працюємо з картою:</b> Аналіз поширення в океанах різних типів морів. <b>Працюємо групами (в парі):</b> Закономірностей поширення основних	§ 46

				<p>форм рельєфу дна океанів.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> Сенкан до одного з понять теми.</p> <p>Есе «Моя віртуальна одіссея морем (на власний вибір)».</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Позначення на контурній карті основних форм рельєфу Світового океану.</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b> <b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b> Аналіз тектонічної будови та рельєфу дна Океану.</p> <p>Проект на одну із тем (за вибором): а) «Як виникли сучасні океани?»; б) «Куди подівся давній океан Тетис?».</p> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> <a href="https://earth.google.com/web/@12.38177617,136.27682679,-4864.50411765a,5552418.09592366d,35y,26.94930606h,0t,0r">https://earth.google.com/web/@12.38177617,136.27682679,-4864.50411765a,5552418.09592366d,35y,26.94930606h,0t,0r</a></p>	
63		<b>Гіпсометричний профіль уявний вертикальний розріз рельєфу</b> (практична робота)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- показує на карті систему серединно-океанічних хребтів;</li> <li>- аналізує рельєф дна океанів;</li> <li>- будує та аналізує гіпсометричний профіль;</li> <li>- розрізняє у будові океану: шельф, материковий схил, ложе Океану.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з інформацією:</b> Особливості утворення глибоководних жолобів в Тихому океані.</p> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Побудова гіпсометричного профілю Океану за однією з паралелей.</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b> <b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Визначення найбільших океанічних глибин та мілководдя з використанням шкали глибин фізичної карти.</li> <li>- Проект на тему «Серединно-океанічні хребти – найдовша на планеті гірська система».</li> </ul>	§ 46, 47
64		<b>Острови в океанах. Мінеральні ресурси Світового океану</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- показує на карті різні за походженням острови в океанах;</li> <li>- визначає закономірності поширення</li> </ul>	<p><b>Працюємо з картою:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз поширення в океанах різних типів островів.</li> </ul>	§ 47



			<p>мінеральних ресурсів в океанах;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- прогнозує основні кроки дослідження, проводить спостереження, фіксує результати та презентує їх.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Зв'язок різних видів островів з особливостями тектонічної будови дна океанів.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан до одного з понять теми.</li> <li>- Есе про один з островів в океані (на власний вибір).</li> <li>- Створення рейтингу «топ-10 островів світу».</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b>  <b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b>  Складання ментальної карти або лепбуку «Види островів Світового океану»</p> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  <a href="https://earth.google.com/web/@12.38177617,136.27682679,-4864.50411765a,5552418.09592366d,35y,26.94930606h,0t,0r">https://earth.google.com/web/@12.38177617,136.27682679,-4864.50411765a,5552418.09592366d,35y,26.94930606h,0t,0r</a></p>	
--	--	--	---	--	--

## Тема 2. Закономірності формування водних мас океанів (2 год.)

65		<b>Характеристика водних мас океанів</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- називає та характеризує типи водних мас;</li> <li>- аналізує вплив клімату на формування поверхневих океанічних водних мас;</li> <li>- розрізняє материкову та океанічну криги в океанах.</li> </ul>	<p><b>Працюємо з інформацією:</b> Пояснення твердження «Світовий океан є акумулятором тепла на Землі і її обігрівачем».</p> <p><b>Працюємо з картою:</b>  Встановлення зв'язки між компонентами природи океану.</p> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому межі кліматичних поясів над материками мають звивисті межі (тенденцію «прогинатися» на північ або на південь), а над океанами – проходять більш симетрично до паралелей?</li> <li>- Чим обумовлена подібність температури поверхневих вод різних океанів, що розташовані в межах однакових широт?</li> </ul>	§ 48
----	--	--	---	---	------

				<p>- Чому простежуються відмінності в показниках солоності поверхневих вод різних океанів, що розташовані в межах однакових широт?</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Як впливає клімат на формування поверхневих океанічних водних мас.</li> <li>- Виявлення залежності між географічним положенням та властивостями вод Океану.</li> <li>- Порівнювання океанічної та материкової криг в Океані та їхнього поширення на Землі.</li> <li>- Презентація добірки матеріалів на тему: «Дослідження водних мас Світового океану (в минулому і в сучасності)».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b>  <a href="https://earth.google.com/web/@30.17101677,77.54672603,1655.035476a,5545898.30916703d,35y,19.05006328h,0t,0r">https://earth.google.com/web/@30.17101677,77.54672603,1655.035476a,5545898.30916703d,35y,19.05006328h,0t,0r</a></p>	
66		<b>Течії та припливи в океані. Енергетичні та водні ресурси океану</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- виявляє закономірності формування океанічних течій;</li> <li>- аналізує системи течій в океанах, визначає напрями дослідження, фіксує та презентує результати;</li> <li>- визначає причини виникнення припливів та відпливів та їх прояв у різних частинах океану;</li> <li>- оцінює енергетичні ресурси океанів;</li> <li>- пропонує напрями використання айсбергів людиною та моделює шляхи їх транспортування;</li> <li>- знаходить, збирає з різних джерел інформацію, аналізує, узагальнює і представляє дані про способи опріснення морської води</li> </ul>	<p><b>Працюємо з інформацією:</b> Перевіримо твердження: «Течії, що несуть теплі води Атлантичного океану до берегів Північної Європи, за останні півстоліття втратили третину своєї сили».</p> <p><b>Працюємо з картою:</b> Аналіз течії Світового океану.</p> <p><b>Працюємо групами (в парі):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Способи опріснення морської води.</li> <li>- Шляхи транспортування айсбергів.</li> </ul> <p><b>Творча лабораторія:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сенкан до одного з понять теми.</li> <li>- Есе «Використання енергетичних (або водних) ресурсів океану людством» (на власний вибір).</li> </ul> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому Міжпасатна протитечія в Тихому</li> </ul>	§ 49

				<p>океані зветься «компенсаційною течією»? Що саме вона компенсує в океані?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Найбурхливіші широти у Світовому океані – у Південній півкулі, зветься «Ревучі сорокові» та «Шалені п'ятдесяті». За що ці частини океану отримали такі прізвиська?</li> </ul> <p><b>Виконуємо практичні роботи:</b> Складання та аналіз схеми «Система океанічних течій у Світовому океані».</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми.</b> <b>Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- З'ясування за географічними картами впливу океанічних течій на природу материків (на конкретних прикладах).</li> <li>- Презентація добірки матеріалів на тему: «Роль течій Світового океану у морських географічних відкриттях».</li> <li>- Проєкт на одну із тем (на вибір): «Де в Океані приховані енергетичні ресурси?»; «Чи розв'яже Океан проблему глобального водного дефіциту?».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> <a href="https://www.youtube.com/watch?v=p4pWafuvdrY">https://www.youtube.com/watch?v=p4pWafuvdrY</a> (англійською мовою із субтитрами українською).</p>	
--	--	--	--	---	--

### Тема 3. Органічний світ та екологічні проблеми океанів (4 год.)

67		<b>Органічний світ та біологічні ресурси океанів</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- має уявлення про органічний світ океанів;</li> <li>- називає різні види біологічних ресурсів Світового океану;</li> <li>- критично оцінює значення окремих видів морепродуктів для здоров'я людини;</li> <li>- аналізує карту Океанів;</li> <li>- досліджує в групі природні особливості одного з океанів і презентує результати;</li> <li>- розуміє значення органічного світу океанів</li> </ul>	<p><b>Працюємо з інформацією:</b> Аналіз біорізноманіття органічного світу океанів.</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> Есе на одну з тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- «Органічний світ океанів»;</li> <li>- «Органічний світ одного з океанів (на власний вибір)».</li> </ul> <p><b>Бесіда (кейс-випадки):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чому 75 % видів тваринного світу Тихого океану є ендеміками і серед них</li> </ul>	§ 50
----	--	--	---	--	------

			<p>для природи земної поверхні;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- використовує здобуті знання і набутий досвід для розв'язання навчальних проблем.</li> </ul>	<p>багато тварин-гігантів?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- В чому унікальність органічного світу Індійського океану?</li> <li>- Пінгвіни не вирують в Антарктиді, а повертаються до неї на період полярного літа. Як переживають полярну ніч ендеміки в Арктиці?</li> </ul> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Аналіз цінності та шкоди для здоров'я людини окремих видів морепродуктів.</li> <li>- Презентація добірки матеріалів на тему «Список промислових видів живих організмів Океану».</li> <li>- Проєкт на одну із тем (на вибір): а) «Природні особливості одного з океанів (за вибором)»; б) «Практичне використання Північного Льодовитого океану в різних сферах людської діяльності».</li> </ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами.</b></p>	
68		<b>Екологічні проблеми та охорона природи океанів</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- визначає сучасні екологічні проблеми Світового океану;</li> <li>- розрізняє види забруднення океанічних вод та джерела їх надходження;</li> <li>- усвідомлює цілісність природи океанів та робить висновки про необхідність охорони вод Світового океану від забруднення;</li> <li>- використовує здобуті знання і набутий досвід для розв'язання навчальних проблем.</li> </ul>	<p><b>Працюємо групами (в парі):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Шляхи потрапляння до Океану головних забруднювачів та їх вплив на стан води, життя організмів і життєдіяльність людини (на власний вибір).</li> <li>- Роль Океану в житті людства: «Океан забезпечує їжею»; «Океан виробляє кисень»; «Океан регулює клімат»; «Океан – найкращий лікар»; «Океан – найбільший смітник»; «Океан – рушій економіки»; «Океан – найбільший музей» або власна тема.</li> <li>- Уявна подорож одним з природоохоронних об'єктів Світового (на власний вибір).</li> </ul> <p><b>Працюємо з інформацією:</b> Чому саме</p>	§ 51

				<p>Середземне та Східнокитайське моря зазнають найбільшого забруднення?</p> <p><b>Кейс-ситуація:</b> Який вплив на природу морів, до яких виходить Україна, спричинила повномасштабна війна, що розпочалася в 2022 р.? Хоча вилов морепродуктів практично не відбувається в цей час, чому біорізноманіття скорочується?</p> <p><b>Творча лабораторія:</b> Фішбоун «Екологічні проблеми океану».</p> <p><b>Складаємо месенджі до питань теми. Спостерігаємо, проєктуємо, досліджуємо:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Спостереження (за відеоматеріалами) наслідків негативного впливу людини на природу Океану.</li><li>- Презентація власної розробки щодо раціонального використання ресурсів Світового океану.</li><li>- Оцінка характеру взаємодії діяльності людини та компонентів природи в різних географічних умовах з точки зору концепції сталого розвитку.</li><li>- Презентація добірки матеріалів на одну із тем (на вибір): а) «Шляхи розв'язання екологічних проблем океанів»; б) «Вплив Океану на природу та життя людей».</li><li>- Проєкт на тему: «Написання листа жителям Землі від імені Світового океану».</li></ul> <p><b>Працюємо з Інтернет ресурсами:</b> <a href="https://www.youtube.com/watch?v=0dsr uaUGaFA">https://www.youtube.com/watch?v=0dsr uaUGaFA</a></p>	
--	--	--	--	---	--

69		<b>Підсумковий урок із теми «Закономірності формування природи океанів»</b>		<b>Діагностувальна тематична робота № 8</b> Тести з однією правильною відповіддю. Тести на встановлення відповідності. Тести на встановлення правильної послідовності. Тести з пропущеними відповідями	Завдання наприкінці §§47, 49, 51
70		<b>Корекція досягнення очікуваних результатів навчання</b>			